

Úvodní poznámky	3
---------------------------	---

I.

Vybrané kapitoly z pravopisu

Soustava českého pravopisu	5
Párové souhlásky na konci slov a na rozhraní slovních částí	5
Psaní i — y	7
Psaní ú — ů	14
Psaní mě — mně	17
Psaní bě, vě -- bje, vje	21
Psaní s — z v předponách a předložkách	23
Přípony -ný, -ní	30
Přípony -ský (-ství, -stvo)	33
Stupňování přídavných jmen z hlediska pravopisného	36
Krátké a dlouhé i v koncovkách	38
Psaní velkých počátečních písmen	41

II.

Vybrané kapitoly z tvaroslovi**Podstatná jména**

Kolísání mezi vzory	56
Krácení kmenové samohlásky	61
Poznámky ke skloňování podstatných jmen	63
Jednotné číslo	64
Množné číslo	65
Zbytky tzv. dvojného čísla	70
Zvláštní tvary některých podstatných jmen	72
Skloňování jmen místních	75
Skloňování jmen osobních	78

Přídavná jména

Tvary jmenné a složené	80
Užívání tvarů jmenných a složených	82
Poznámky ke skloňování přídavných jmen	84

Zájmena

Poznámky ke skloňování zájmen	86
První a čtvrtý pád jedn. a množ. čísla	86
Ostatní pády	89
Tvary silnější a slabší	90
Užívání vzratných zájmen	93

Číslovky

Poznámky ke skloňování číslovek	95
Vypisování číslovek slovy	96

Slovesa

Kolísání mezi vzory	99
Poznámky k časování sloves	105
1. osoba jedn. č. a 3. osoba mn. č. času přítomného	105
Způsob rozkazovací	110
Přechodníky	112
Příčestí trpné	113
Podstat. jméno slovesné	114
Podmiňovací způsob	116
Infinitiv	118
Zvláštní tvary některých sloves	118
Neohebné druhy slov	122

III.

O významu a tvoření slov

Význam slov

Slovo a jeho význam	125
Typy slov; jejich funkční a slohová platnost	128
Mnohoznačnost slov. Homonyma	131
Synonyma, antonyma (oposita), dublety	134
Změny slovního významu	146

Tvoření slov

Úvod	151
Tvoření slov odvozováním	155
Přípony	
1. Podstatná jména	157
2. Přídavná jména	159
3. Slovesa	163

Předpony	163
Střídání krátkých a dlouhých samohlásek mezi slovem základním a slovy odvozenými	167
Tvoření slov skládáním	171
Spojovací čárka (spojovník)	173
Slova hybridní	174
Spřežky	176
Přísluvečné spřežky	177
Tvoření slov zkracováním	180
Dělení slov	181
Přejímání slov	182
Skloňování cizích slov	183
Užívání cizích slov	187
Psaní cizích slov	191
Psaní slov obecných	191
Psaní jmen vlastních	194

IV.

Nauka o větě

Věta	198
Významová a mluvnická stavba věty	198
A. Významová stavba věty	198
B. Mluvnická stavba věty	201
Zvuková stavba věty	203
Druhy vět	208
A. Věty podle postoje mluvčího ke skutečnosti	208
B. Věty podle složení	209
Věty jednočlenné z hlediska slohového	211
Větné vztahy	213
Syntaktické dvojice	214
Shoda a řízenost	216
Shoda	217
A. Shoda ve vztahu predikačním	217
B. Shoda ve vztahu determinačním	223
Řízenost	225
Větné členy	228
Přehled větných členů	229
Poznámky k větným členům z hlediska jazykové správnosti a slohové obratnosti	233
Vyjadřování podmětu	233

Vyjadřování přísudku	234
Vyjadřování předmětu	236
Vyjadřování přívlastku	237
Vyjadřování příslovečného určení	241
Vyjadřování doplňku	242
Pořádek slov	247
Vyjadřování trpného rodu	252
Slohové využití trpného rodu	256
Souvětí	258
Souvětí podřadné	259
Souvětí souřadné	263
Souvětí složité	266
Souvětí z hlediska jazykové a slohové správnosti	267
Nesprávné spojování vět do souvětí souřadného	267
Nedostatky v užívání vedlejších vět	267
Nedostatky ve vyjadřování větných vztahů v souvětích slo- žitých	270
Nesprávné užívání některých spojovacích výrazů v souvětích	271
K výstavbě vět a souvětí z hlediska slohového	274
Užívání rozdělovacích znamének	277
A. Interpunkce odůvodněná větnou stavbou	277
B. Interpunkce odůvodněná jinak než větnou stavbou	289
Vazby přechodníkové	297
Stylistické využití přechodníkových vazeb	299

V.

Sloh

Úvod	304
Zpráva, oznámení, hlášení	307
Zápis schůze	309
Určitost a výstižnost výrazu	311
Referát	314
Vypravování	316
Živost slohu	318
Pěstrost slohu	321
Dopis	324
Krátké ústní projevy a výzvy	331
Názornost slohu	333
Popis prostý a popis odborný	336
Popis osoby, charakteristika, posudek	340
Popis pracovního postupu	344
Popis pracoviště	346

Výklad, přednáška, výtah	349
Jasnost slohu	352
Plynulost slohu a členitost projevu	355
Výklad populárně vědecký	358
Úvaha	361
Logická správnost výrazu	363
Kritika	367
Diskuse	370
Proslov, výzva, projev	372
Řeč slavnostní a politická	375
Klíč ke cvičením	377

Dr. Eduard Čech, dr. Josef V. Bečka, Jan Kaňka
*pro studium při zaměstnání na odborných školách
a pro školy ekonomické*

Učebnice českého jazyka

Obálku navrhl Přemysl Pospíšil a Miroslav Rada
Vydalo Státní pedagogické nakladatelství, n. p., v Praze
jako svou publikaci č. 31-28-07

Edice Učebnice pro odborné školy
Odpovědná redaktorka Libuše Koblrová
Technický redaktor Ota Dvořák

Vytištěno podle imprimovaného rukopisu. Korektury
prováděla tiskárna.

Z nové sazby písmem DIDOT vytiskl Tisk, knižní výroba, n. p., Brno, závod 3, Český Těšín — AA 21,36 — VA 22,55 — D-13*20277 — Formát papíru 86×122 cm — Tematická skupina a podskupina 16-1 — Vydání 3. — Náklad 70 200 výtisků

Cena brož. výtisku Kčs 10,10
63/II-3

Cena váz. výtisku Kčs 12,70
63/XI-8

1721

16-019-63 Kčs 12,70